

FOLKETINGET

Eva Kjer Hansen
Formand for Europaudvalget

Svar på anmodning om behandling af forslag om løngennemsigthed

Udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget og Ligestillingsudvalget om Kommissionens forslag om løngennemsigthed i EU (KOM(2021) 93)

19. april 2021

Europaudvalget anmodede i brev af 12. marts 2021 Beskæftigelsesudvalget og Ligestillingsudvalget om at behandle Europa-Kommissionens forslag til direktiv om løngennemsigthed i EU (KOM(2021) 93), herunder om forslaget skulle indebære nærhedsproblemer, og om forslaget skulle give anledning til politiske bemærkninger.

Beskæftigelsesudvalget og Ligestillingsudvalget har behandlet forslaget på tre fælles møder og har på den baggrund følgende bemærkninger:

Beskæftigelses-
udvalget og
Ligestillingsudvalget
Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Kommissionen har den 4. marts 2021 fremlagt forslag til direktiv om at styrke anvendelsen af ligelønsprincippet ved hjælp af løngennemsigthed og håndhævelsesmekanismer. Med forslaget ønsker Kommissionen at styrke håndhævelsen af ligelønsprincippet og at sikre, at princippet overholdes i hele EU. Kommissionen foreslår derfor at indføre fælles standarder om løngennemsigthed med henblik på, at arbejdstagere kan gøre deres ret til ligeløn gældende. Kommissionen vil også fremme en ensartet anvendelse af nøglebegreber vedrørende ligeløn og styrke håndhævelsesmekanismer.

Folketingets Beskæftigelsesudvalg og Folketingets Ligestillingsudvalg har behandlet forslaget og undersøgt, om det overholder nærhedsprincippet i TEU artikel 5, stk. 3. Ifølge nærhedsprincippet kan EU kun lovgive, i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkeligt omfang kan opfyldes af medlemsstaterne og bedre nås gennem EU-lovgivning. Yderligere skal Kommissionens forslag ifølge Protokol 2 til traktaten indeholde en detaljeret analyse, som gør det muligt at vurdere overholdelsen af nærhedsprincippet. Begrundelsen bør underbygges af kvalitative og om muligt kvantitative indikatorer.

Et mindretal i Beskæftigelsesudvalget og et flertal i Ligestillingsudvalget (S og V) er enige i princippet om, at mænd og kvinder skal have lige muligheder, og at løn ikke skal afhænge af køn. Partierne deler intentionen i Kommissionens forslag om at fremme ligeløn gennem løngennemsigtighed. Partierne bemærker, at den danske ligelønslov siden 1976 har forbudt uligeløn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi, men der er fortsat ikke ligeløn på det danske arbejdsmarked. Partierne byder derfor initiativer velkommen, der fremmer ligeløn. Initiativer til fremme af ligeløn må dog ikke skade den danske model eller forhindre arbejdsmarkedets parter i at indgå aftaler om løn- og arbejdsforhold.

Partierne støtter EU's ligelønsprincip samt en effektiv håndhævelse heraf og er optaget af at bekæmpe lønforskelle baseret på køn, bl.a. ved at sikre synlighed og information om mænds og kvinders aflønning samt ved at styrke ligelønsarbejdet på alle niveauer. Samtidig ser partierne med bekymring på forslagens konsekvenser for den markedsbaserede løndannelse og på detaljeringsgraden i det nye EU-forslag, idet det vil udfordre den danske arbejdsmarkedsmodel og medføre unødige byrder for erhvervslivet.

Danmark har en stærk og langvarig tradition for, at løn- og arbejdsvilkår reguleres af arbejdsmarkedets parter gennem kollektive overenskomster og uden indblanding fra regering og Folketinget. Det sikrer fleksibilitet og tilpasningsdygtighed i forhold til udviklingen på arbejdsmarkedet, en passende lønudvikling og en afbalancering af begge parter interesser. Det er nødvendigt, at der skabes sikkerhed for, at forslaget respekterer dette.

Partierne vil værne om og bevare den danske model, herunder arbejdsmarkedets parter rolle og autonomi i forhold til fortsat at kunne fastlægge løn- og arbejdsvilkår tilpasset udviklingen på det danske arbejdsmarked. Partierne har derfor en række alvorlige bekymringer i forhold til, om det omfattende og detaljerede forslag, herunder de meget detaljerede håndhævelses- og tilsynsbestemmelser, er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Partierne vil arbejde for, at nye tiltag kan implementeres gennem kollektive aftaler, og finder det afgørende, at der i videre omfang må sikres respekt for forskellige nationale modeller og for arbejdsmarkedets parter i forslagens enkelte bestemmelser.

Direktivet vil have lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser, såvel statsfinansielt som erhvervsøkonomisk som følge af de administrative konsekvenser for erhvervslivet. Partierne vil derfor have fokus på at tilpasse kravene, så de i højere grad passer ind i et dansk setup med henblik på at mindske de administrative byrder for både offentlige myndigheder, arbejdsgivere og erhvervsliv. Her tænkes bl.a. på øgede krav til dataindsamling og lønovervågning.

Et mindretal i Beskæftigelsesudvalget og Ligestillingsudvalget (SF og EL) støtter forslaget med at fremme ligeløn gennem gennemsigtighed og håndhævelse, der sikrer arbejdstagere mod lønmæssig diskrimination på baggrund af køn.

Partierne bemærker, at den danske ligelønslov siden 1976 har forbudt arbejdsgivere at udbetale uligeløn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi, men at der i praksis er gjort meget lidt - især for at bekæmpe den del af uligelønnen, der handler om arbejde af samme værdi. Partierne ser derfor positivt på værktøjer, der kan rette op på den strukturelle ulighed og forudindtagethed, der hersker i organisationer, og som fastholder en undervurdering af arbejde, der primært udføres af kvinder.

Partierne understreger, at initiativer til fremme ligeløn ikke må skade den danske model eller forhindre arbejdsmarkedets parter i at indgå aftaler om løn- og arbejdsforhold.

Et mindretal i Beskæftigelsesudvalget og Ligestillingsudvalget (DF) kan ikke støtte forslaget, da det bør være arbejdsmarkedets parter, der sikrer ligeløn, og ikke et direktiv fra EU.

Det er efter partiets mening et område, der skal løses med aftaler på arbejdsmarkedet i de enkelte lande, og derfor er det efter partiets opfattelse i strid med nærhedsprincippet.

Hvis EU vil gennemføre forslaget, bør det ikke gælde for lande med tradition for, at arbejdsmarkedets parter aftaler lønnen gennem forhandlinger.

Med venlig hilsen

Bjarne Laustsen
Formand for Beskæftigelsesudvalget

Heidi Bank
Formand for Ligestillingsudvalget